

boť snaha, poškoditi pojišťovnu dodatečně i po stránce té, že vyplatí náhradu za věci zachráněné, jest jasným poukazem a poznatkem, že tím spíše neslo se předchozí jednání úmyslem, nenésti škodu z požáru hrozící sám a nezřící se náhrady, již bylo lze se po požáru domáhati na základě smlouvy pojišťovací.

Čís. 2917.

Změnil-li odvolací soud částečně výrok první stolice o vině a sprostil-li obžalovaného z obžaloby pro některé trestné činy, jimiž byl uznán vinným soudem první stolice, jest zrušiti též výrok první stolice o nákladech (§§ 389, 390 tr. ř.) a upravití znovu tuto otázku, zejména v poměru mezi obžalovaným a tím kterým obžalobcem, a to i pokud jde o náklady jednání a rozhodnutí první stolice.

Otázku náhrady útrat dlužno posuzovati ohledně každého jednotlivého z několika skutků v témže řízení projednávaných zvláště, zejména i pokud jde o účast toho kterého obžalobce na části trestního řízení k tomu skutku se vztahující.

(Rozh. ze dne 3. října 1927, Zm I 549/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského soudu v Litoměřicích jako soudu odvolacího ze dne 2. listopadu 1926: 1. pokud jím byl ponechán nezměněn výrok rozsudku okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 1. června 1926, že se obžalovaný odsuzuje podle § 393 tr. ř. k náhradě útrat právního zastupování soukromým obžalobcům 575 Kč 16 h, 2. pokud jím bylo vysloveno, že se obžalovaný podle § 390 tr. ř. odsuzuje, by nahradil útraty řízení odvolacího a zaplatil zejména soukromému obžalobci Josefu B-ovi 223 Kč 40 h útrat právního zastupování v řízení odvolacím, 3. pokud jím nebylo uznáno o nároku obžalovaného na náhradu útrat právního zastupování vzniklých obhajobou proti obžalobám pro ony trestné činy, ohledně nichž byl z obžaloby sprostěn, — porušen byl zákon v ustanoveních §§ 389, 390, 393 tr. ř.; rozsudek ten se ve výrocích čís. 1 a 2 zrušuje a krajskému soudu jako soudu odvolacímu se ukládá, by ve směrech zrušenými výroky dotčených a ve směru pod čís. 3 uvedeném znova rozhodl.

D ů v o d y:

I. Rozsudkem okresního soudu v Ústí n. L. ze dne 1. června 1926 byl obžalovaný uznán vinným, že 21. srpna 1925 v trestním oznámení, jež učinil na soukromé obžalobce Viléma B-ho a Josefa B-a, tvrzením, 1. že Br-e dne 22. května 1925, aniž provedl šetření, synu obžalovaného

(Wolframu G-ovi) dal několik pohlavků, uchopil ho za límec, zatřásl jím a hodil jím proti lavici, 2. že Bl. řekl dne 26. června 1925 školním dětem, než byly vyslýchány školním inspektorem, toto: »budete-li slyšeny o tom, zda řídící učitel Br-e G-e tloukl, musíte udati, že nic o tom nevíte,« a že současně zakázal, by se nemluvílo o tom, co řekl, 3. že Bl. dne 29. června 1925 školním dětem řekl, že nesmí přijímatí dárky školních dětí, protože by to otec jednoho ze školáků oznámil a sice otec G-ův, že sdělení to učinil, jak se zdá, tak, že znamená jakési popuzování školáků proti soudruhovi, protože děti na ulici synu obžalovaného vyhrožovaly, vytýkajíce mu, že jím bylo panu učiteli zakázáno, by dárků nepřijímal, obviňoval křivě: pod 1. soukromého obžalobce Viléma Br-ho z přestupku proti bezpečnosti těla podle § 431, pokud se týče § 413 tr. zák., pod 2. a 3. soukromého obžalobce Josefa Bl-a — sděluje skutečností smyšlené a převrácené — jmenovitě z určitých jednání nečestných, které jsou s to, by soukromého obžalobce v obecném mínění v opovržení uvedly nebo snížily, a že tím spáchal přestupky proti bezpečnosti cti pod 1 podle § 487 tr. zák. a pod 2—3 podle § 488 tr. zák. Obžalovaný byl odsouzen podle § 493 tr. zák. za použití § 266 (správně §§ 266, 261 tr. zák.) k peněžitému trestu 400 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 48 hodin, podle § 389 tr. ř. k náhradě nákladů trestního řízení a podle § 393 tr. ř. k náhradě nákladů právního zastoupení soukromým obžalobcům Vilému Br-emu a Josefu Bl-ovi 575 Kč 16 h. Obžalovanému byl povolen podmíněný odklad výkonu trestu a doba zkušební byla určena jedním rokem.

II. K odvolání obžalovaného uznal krajský soud v Litoměřicích jako soud odvolací rozsudkem ze dne 2. listopadu 1926 právem, že se odvolání částečně vyhovuje a rozsudek se změňuje potud, že se obžalovaný sprostňuje podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby ve směrech shora pod čís. I. 1 a 3 uvedených; obžalovaný odsuzuje se podle § 493 tr. zák. za použití §§ 266, 261 tr. zák. k trestu na penězích 100 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 24 hodin; jinak zůstal rozsudek nezměněn. Obžalovaný odsouzen podle § 390 tr. ř., by nahradil náklady řízení odvolacího a jmenovitě také, by zaplatil soukromému obžalobci Josefu Bl-ovi 223 Kč 40 h útrat právního zastoupení v řízení odvolacím. Zároveň podané odvolání soukromých obžalobců bylo, pokud napadalo výrok o trestu, odkázáno na onen nález a, pokud napadal výrok o podmíněném odkladu výkonu trestu, bylo zamítnuto.

III. Rozsudkem odvolacího soudu byl porušen zákon v otázce nákladů trestního řízení ve dvojím směru. Výrok o nákladech trestního řízení jest důsledkem výroku o vině, takže se vratkostí tohoto výroku stane vratkým i onen výrok. Změna výroku odsuzujícího ve výrok sprostňující, byť i jen částečná, jest v podstatě zrušením — byť jen částečným — výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným, a nutí — ježto se částečnou vratkostí výroku o vině stal vratkým i výrok o nákladech a ježto zákon obsahuje v druhém odstavci § 389 tr. ř. ohledně nákladů řízení zvláštní ustanovení pro rozsudky částečně odsuzující a částečně sprostňující, — k novým úvahám a novému výroku o nákladech trestního řízení. Změnil-li tedy odvolací soud částečně výrok prvé stolice o vině

a zprostil-li obžalovaného z obžaloby pro některé trestné činy, kterými ho uznala vinným stolice prvá, bylo zrušiti též výrok první stolice o nákladech a upravití znova otázku tu, zejména v poměru mezi obžalovaným a tím kterým obžalobcem, a to i pokud jde o náklady jednání a rozhodnutí první stolice. To se nestalo. Důvody odvolacího soudu vyslovují ovšem, že obžalovaný nemá nahraditi soukromému obžalobci Br-emu útraty zastupování, protože zastupováním tohoto obžalobce nevzešly žádné další útraty se zřetelem na to, že oba soukromí obžalobci byli zastoupeni týmž advokátem a že bylo nutným jednotné jednání o celém oznámení. Avšak tento odstavec vztahuje se zřejmě jen k útratám řízení odvolacího. To plyne z jeho souvislosti s předchozím odstavcem, jednajícím o náhradě útrat odvolacího řízení obžalovanými druhému obžalobci Bl-ovi, zejména však z toho, že v rozsudečném výroku vysloveno, že jinak — t. j. kromě výroků o vině a trestu — zůstává napadený rozsudek nezměněn. Zůstal tudíž nezměněn a v platnosti výrok okresního soudu, že se obžalovaný odsuzuje k náhradě nákladů právního zastoupení soukromým obžalobcům Vilému Br-emu a Josefu Bl-ovi 575 Kč 16 h, i pokud jest jím jako k náhradě té oprávněný označen soukromý obžalobce Br-e, ač tento jeho nárok nelze vzhledem k § 390 (první odstavec druhá věta) tr. ř. srovnati se skutečností, že byl obžalovaný sprostěn z obžaloby tímto obžalobcem podané. Než odvolací soud pochybil i tím, že přisoudil obžalobci Bl-ovi veškeré útraty právního zastupování obžaloby podané nejen jím, nýbrž i jiným obžalobcem pro tři trestné činy, z nichž jen jeden jest podkladem odsuzujícího výroku, a že odepřel obžalovanému náhradu útrat právního zastupování i v poměru k obžalobci Br-emu, který úplně podlehl. Nezáleží na tom, že veškeré skutky obžalovanému za vinu dávané byly předmětem jednotné obžaloby a jednotného trestního řízení a že oba obžalobci byli zastupováni týmž advokátem. Rozhodným jest jen, že se obžaloba a řízení vztahovaly ke třem trestným činům, že však skončily odsouzením jen pro trestný čin jeden a že pojetím dvou skutků, ohledně nichž byl obžalovaný sprostěn, zvýšily se jak náklady podání a právního zastupování společné obžaloby, tak i náklady právní obhajoby obžalovaného nad ony částky, které by byly vzešly, kdyby byly obžaloba a trestní řízení omezeny na onen jeden skutek, jímž byl obžalovaný uznán vinným. Proto dlužno setrvati při názoru zrušovacího soudu, čís. 2380 sb. n. s., že otázku náhrady útrat dlužno posuzovati ohledně každého jednotlivého z několika činů v témže řízení projednávaných zvláště, zejména i pokud jde o účast toho kterého obžalobce na části trestního řízení k tomu skutku se vztahující. Podrobné úpravě otázky útrat, této zásadě vyhovující, nepřekáží ani jednotnost obžaloby a řízení, ani totožnost právního zástupce obou obžalobců. Přes to bude lze, byť ne zcela přesně, přece alespoň přibližně stanoviti část, která jednak ze všech útrat vzniklých činností společného právního zástupce obžalobců, jednak z celých útrat právní obhajoby obžalovaného připadá na čin, jímž byl obžalovaný k obžalobě Bl-a uznán vinným, dále na skutek, ohledně něhož byl obžalovaný Bl-em stíhán, avšak sprostěn, a posléze na skutek stíhaný obžalobcem Br-em, jenž úplně podlehl. Jen ohledně prvního skutku, pokud se týče části

útrat naň vypadající lze uložiti obžalovanému náhradu podle § 389 tr. ř., kdežto ohledně dalších dvou činů, pokud se týče části útrat obhajoby na ni vypadajících přísluší naopak jemu podle § 390 tr. ř. nárok proti tomu kterému soukromému obžalobci. Bylo proto zmateční stížnosti generální prokuratury podle §§ 33 a 479 tr. ř. vyhověti a podle § 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2918.

Spolupachatelství zločinu loupeže; není třeba, by činnost všech spolupachatelů byla stejnorodou a stejněhodnotnou; spadá sem i přítomnost na místě činu, jež měla za účel spáchání zločinu zajistiti; každý spolupachatel zodpovídá za celkový výsledek společné činnosti (§§ 5, 190 tr. zák.).

S hlediska § 344 čís. 5 tr. ř. nestačí, že se obhájce ohradil proti postupu předsedově, nýbrž jest na něm, by si vyžádal rozhodnutí porotního soudu.

»Odchylkami od dřívějších údajů« ve smyslu § 245 tr. ř. jsou nejen změny v údajích, nýbrž i vynechávky; odchyluje-li se obžalovaný od svých dřívějších údajů, může předseda porotního soudu dáti přečísti protokol o jeho dřívějších výpovědích nejen částečně, nýbrž i úplně; porušení předpisu § 245 tr. ř. není ohroženo zmatečností (§ 344 čís. 4 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 6. října 1927, Zm I 433/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Františka B-e do rozsudku krajského jako porotního soudu v Liberci ze dne 10. května 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupeže podle §§ 190, 192, 194 tr. zák. a přestupkem podle § 36 čís. pat. ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmatečnost podle čís. 6 § 344 tr. ř. spatřuje zmateční stížnost v porušení předpisu § 318 tr. ř. Porotní soud dal porotcům III. hlavní otázku, v níž prý se uvádí, že obžalovaný učinil Aloisu H-ovi násilí, že se při tom pohružka stala vražednými zbraněmi a, že loupež byla předsevzata násilným vztažením ruky. Obžaloba prý však ani netvrdila, že obžalovaný učinil H-ovi násilí. Podle jejího vyličení stál obžalovaný pouze před domem a s H-ou vůbec nemluvil. Tomu prý měla otázka, týkající se stěžovatele, odpovídati a měla býti proto konkretisována v ten způsob, zda stěžovatel učinil H-ovi násilí tím, že stál před vchodem domu a dával pozor, by pachatelé nebyli uvnitř překvapeni. Teprve, kdyby